

KPMG Economics Alert

27/2020 - Ανακοινώσεις Υπουργείου Υγείας

30/04/2020

Στρατηγική για άρση των περιοριστικών μέτρων και επανεκκίνηση της οικονομίας

Φάση 1η: 4 Μαΐου – 20 Μαΐου 2020

- Κατασκευαστικός τομέας και όλες οι παρεμφερείς οικονομικές δραστηριότητες
- Λιανικό εμπόριο – επαναλειτουργία όλων των καταστημάτων, εκτός από εκείνα που στεγάζονται εντός εμπορικών κέντρων/πολυκαταστημάτων. Οι ημέρες και οι ώρες λειτουργίας των καταστημάτων θα καθοριστούν από το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και το Υπουργείο Υγείας
- Λαϊκές αγορές, πλανοδιοπώληση
- Στάθμευση κρουαζιερόπλοιων για ανεφοδιασμό (χωρίς αποβίβαση επιβατών ή αντικατάσταση πληρωμάτων)
- Αντικατάσταση πληρωμάτων για εμπορικά σκάφη και μετακίνηση ιδιωτικών σκαφών σε αδειοδοτημένους χώρους για σκοπούς ελλιμενισμού, συντήρησης και επισκευών
- Λύκεια: μόνο τελειόφοιτοι των δημόσιων (3η Λυκείου) και των ιδιωτικών σχολών μέσης εκπαίδευσης (από 11 Μαΐου). Για όλες τις άλλες βαθμίδες της εκπαίδευσης, ο Υπουργός Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας θα ανακοινώσει σχετικό πλάνο. Νοείται, ότι μέχρι της πλήρους επαναλειτουργίας των σχολικών μονάδων, θα συνεχίσει η τελεκπαίδευση
- Διεξαγωγή προγραμματισμένων εγχειρήσεων, βάσει οροφών που θα καθορίσει το Υπουργείο Υγείας
- Οδοντιατρικά Κέντρα/Ιατρεία (όσα παραμένουν κλειστά μετά από το Διάταγμα της 23ης Απριλίου)
- Χρήση ανοιχτών ή υπαίθριων αθλητικών εγκαταστάσεων μόνο για αθλητές και αθλήτριες υψηλών επιδόσεων που περιλαμβάνονται στον κατάλογο της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής, χωρίς τη χρήση αποδυτηρίων, γυμναστηρίων ή άλλων κλειστών συναφών υποδομών.
- Προπονήσεις για ομαδικά αθλήματα μόνο σε ανοικτούς χώρους, χωρίς τη χρήση αποδυτηρίων, γυμναστηρίων ή άλλων κλειστών συναφών υποδομών (από 18 Μαΐου)
- Τουριστικά και ταξιδιωτικά γραφεία
- Πλήρης λειτουργία πλυντηρίων αυτοκινήτων
- Αναθεώρηση οδηγιών για δημόσιες μεταφορές (πληρότητα μέχρι 50%)
- Πλήρης λειτουργία Δημόσιας Υπηρεσίας και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Μέτρα Διακίνησης

- 3 SMS την ημέρα, η απαγόρευση κυκλοφορίας να ισχύει από τις 10 μ.μ. μέχρι 6 π.μ.
- Επιτρέπεται η ατομική άθληση σε ανοικτούς χώρους όχι περισσότερων των δύο ατόμων μαζί (περπάτημα, τένις, κολύμβηση στη θάλασσα και όχι σε δημόσια ή ιδιωτικά κολυμβητήρια, ποδηλασία, κτλ.) και θα είναι ανοιχτοί πεζόδρομοι και πεζόδρομοι εντός πάρκων, μόνο για σκοπούς ατομικής άσκησης και όχι περισσότερων των δύο ατόμων κατά περίπτωση, ενώ δεν θα επιτρέπονται οι συναθροίσεις. Εξαιρείται από τον εν λόγω περιορισμό η παρουσία των ανήλικων τέκνων γονέων που ασκούνται

- Επιτρέπεται από τις 4 Μαΐου η προσευχή σε εκκλησίες, τεμένη και άλλους χώρους προσευχής, νοουμένου ότι δεν θα συνυπάρχουν ταυτόχρονα πέραν των 10 ατόμων.

Φάση 2η: 21 Μαΐου – 8 Ιουνίου

- Κομμωτήρια/ κουρεία/ ινστιτούτα αισθητικής (από 21 Μαΐου)
- Υπηρεσίες εστίασης, εξυπηρέτηση μόνο σε εξωτερικούς χώρους (από 21 Μαΐου)
- Βιβλιοθήκες (από 1 Ιουνίου)
- Μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί χώροι (από 1 Ιουνίου)
- Πρακτορεία Στοιχημάτων (από 1 Ιουνίου)
- Λιμάνια σε πλήρη λειτουργία (από 1 Ιουνίου), με εξαίρεση την αποβίβαση επιβατών από κρουαζιερόπλοια
- Τονίζεται ότι η επαναλειτουργία των οικονομικών δραστηριοτήτων θα γίνεται βάσει κατευθυντήριων γραμμών ή πρωτοκόλλων, όπως έχει ήδη αναφερθεί.

Μέτρα Διακίνησης

- Από 21 Μαΐου, καταργείται πλήρως SMS
- Επιτρέπονται συναθροίσεις μέχρι 10 άτομα
- Επιτρέπεται από 1 Ιουνίου ο εκκλησιασμός και άλλες μορφές θρησκευτικής λατρείας σε εκκλησίες, τεμένη και άλλους θρησκευτικούς χώρους, νοουμένου ότι θα τηρούνται αυστηρά τα πρωτόκολλα υγειονομικής συμπεριφοράς όπως το Υπουργείο Υγείας θα καθορίσει. Τα ίδια μέτρα θα ισχύουν για γάμους, βαφτίσεις και κηδείες
- Ελεύθερη διακίνηση σε πάρκα, παιδότοπους σε εξωτερικούς χώρους, πλατείες, μαρίνες, κτλ., νοουμένου ότι οι συναθροιζόμενοι δεν θα υπερβαίνουν τους 10.
- Κατάργηση της απαγόρευσης κυκλοφορίας μεταξύ 10 μ.μ. μέχρι 6 π.μ.

Φάση 3η: 9 Ιουνίου – 13 Ιουλίου

- Εμπορικά Κέντρα/Πολυκαταστήματα
- Αεροδρόμια/Αεροπορικές Εταιρείες - σταδιακά και υπό όρους
- Λιμάνια, εξυπηρέτηση και κρουαζιερόπλοιων
- Υπηρεσίες εστίασης, εξυπηρέτηση σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους
- Ξενοδοχεία
- Παραλίες: Προϋπόθεση η διατήρηση απόστασης ασφαλείας
- Θέατρα και σινεμά ανοιχτού χώρου
- Γυμναστήρια
- Αθλητικά Πρωταθλήματα (χωρίς φιλάθλους)
- Καλοκαιρινά προγράμματα σχολών ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Μέτρα Διακίνησης

- Κατάργηση όλων των περιορισμών

Φάση 4η: 14 Ιουλίου και μετά

- Θέατρα και σινεμά κλειστού χώρου
- Φεστιβάλ και Συναυλίες
- Καζίνο

- Παιδότοποι σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους

Θα καταρτιστεί ειδικό σχέδιο για σταδιακή επαναλειτουργία όλων πιο πάνω τομέων.

Οδηγίες για ομάδες εργαζομένων που επαναδραστηριοποιούνται κατά την 1η και 2η φάση της σταδιακής άρσης των απαγορεύσεων

Το Υπουργείο Υγείας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει καταρτίσει τους πιο κάτω οδηγούς που αφορούν σε ομάδες εργαζομένων που αναμένεται να επαναδραστηριοποιηθούν κατά την 1η και 2η φάση της στρατηγικής σταδιακής άρσης των απαγορεύσεων:

1. Οδηγίες για αντιμετώπιση για τα θέματα κορωνοϊού (SARS-CoV-2) σε χώρους εργασίας
2. Ασφάλεια και Υγεία στους Χώρους Εργασίας - Οδηγός Διαχείρισης θεμάτων ασφάλειας και υγείας στην εργασία σε συνθήκες Κορωνοϊού - Γενικές Οδηγίες για Επιχειρήσεις, εκτός του Τομέα Παροχής Φροντίδας Υγείας
3. Ασφάλεια και Υγεία στην Εργασία σε συνθήκες Κορωνοϊού - Γενικές Οδηγίες προστασίας εργοδοτούμενων σε Επιχειρήσεις
4. Μέτρα προφύλαξης κατά της εξάπλωσης του COVID-19 για τους υπεύθυνους των επιχειρήσεων τροφίμων
5. Take away / delivery COVID-19
6. Μέτρα προφύλαξης κατά της εξάπλωσης του COVID-19 για τους υπεύθυνους των Λαϊκών Αγορών
7. Οδηγίες για τα μέτρα προστασίας που πρέπει να λαμβάνουν μικρές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου σε συνθήκες Κορωνοϊού
8. Ασφάλεια και Υγεία στα Εργοτάξια - Οδηγός Διαχείρισης της Πανδημίας COVID-19 & Απλές Οδηγίες Προστασίας Εργαζομένων από τον Κορωνοϊό COVID-19 στο Εργοτάξιο
9. Οδηγίες για πρόληψη COVID-19 σε σχολεία

Οι πιο πάνω οδηγοί έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα www.pio.gov.cy/coronavirus (Κατηγορία Πληροφορίες/Οδηγίες, υποενότητα «Οδηγίες για αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού σε εργασιακούς χώρους»).

Ασφάλεια και Υγεία στους χώρους εργασίας

Περιληπτικά από τη Δευτέρα 4 Μαΐου, θα ισχύουν τα εξής μέτρα υγιεινής στις επιχειρήσεις που θα επαναλειτουργήσουν:

- 8 τ.μ. για κάθε εργαζόμενο και 2 μέτρα απόσταση μεταξύ τους
- υποχρεωτική τοποθέτηση αντισηπτικού σε κάθε είσοδο επιχείρησης
- ανάρτηση έξω από το υποστατικό του αριθμού φυσικής παρουσίας ατόμων εντός του υποστατικού για ενημέρωση τόσο του κοινού όσο και για διευκόλυνση του έργου των Επιθεωρητών Εργασίας
- καθημερινός και σχολαστικός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών που χρησιμοποιούνται συχνά, κτλ.
- άμεση πρόσβαση σε μάσκες, θερμόμετρα, κτλ.

Νοείται ότι οι εργαζόμενοι θα πρέπει να ακολουθούν αυστηρά τους κανόνες υγιεινής.

Χρήση μάσκας – Πότε και από ποιους πρέπει να χρησιμοποιείται

Στο πλαίσιο των μέτρων ατομικής προστασίας και προφύλαξης της Δημόσιας Υγείας, η χρήση μάσκας αποτελεί **συμπληρωματικό μέτρο** και δεν αντικαθιστά την εφαρμογή άλλων πρακτικών προφύλαξης όπως η κοινωνική αποστασιοποίηση, η υγιεινή των χεριών, το καθάρισμα των επιφανειών, ο φυσικός αερισμός των χώρων διαμονής και εργασίας, κοκ.

Η χρήση μάσκας μιας χρήσης για τον **γενικό πληθυσμό συστήνεται και δεν είναι υποχρεωτική** σε περιπτώσεις παρουσίας των πολιτών σε **πολυσύχναστους και κλειστούς χώρους**, όπου παρατηρείται συνάθροιση ατόμων, όπως είναι οι υπεραγορές, τα πολυκαταστήματα, τα φαρμακεία, οι τράπεζες, τα Τμήματα του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που εξυπηρετούν κοινό, τα μέσα μαζικής μεταφοράς, κοκ.

Σε ό,τι δε αφορά στους **εργαζόμενους**, η χρήση μάσκας μιας χρήσης είναι **υποχρεωτική** για τα άτομα που απασχολούνται σε:

- Μέσα Μαζικής Μεταφοράς (π.χ. οδηγοί λεωφορείων),
- Εσωτερικούς χώρους ιδιωτικών επιχειρήσεων, Τμημάτων δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, που εξυπηρετούν κοινό, και
- Άτομα που εργάζονται σε θέσεις άμεσης εξυπηρέτησης του κοινού στις επιχειρήσεις λιανικού εμπορίου (π.χ. ταμίες, εξυπηρέτηση πολιτών, κτλ.).

Για μερική κάλυψη των αναγκών των εργαζομένων στα πιο πάνω σημεία, το Υπουργείο Υγείας, μετά από σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, θα παραχωρήσει δωρεάν ποσότητα μασκών στις επιχειρήσεις αυτές. Το Υπουργείο Υγείας έχει ήδη προχωρήσει σε διαγωνισμό για εξασφάλιση ποσότητας 9 εκατομμυρίων χειρουργικών μασκών, μέρος της οποίας θα διανεμηθεί, σε συνεργασία με την ΟΕΒ, το ΚΕΒΕ και την ΠΟΒΕΚ, στις επηρεαζόμενες επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Ποσότητα μασκών θα παραχωρηθεί και στα Τμήματα του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα που εξυπηρετούν κοινό.

Το Υπουργείο Υγείας σημειώνει επίσης τον **ορθό τρόπο για τη χρήση της μάσκας**:

1. Η μάσκα καλύπτει το πρόσωπο από την κορυφή της μύτης, το στόμα και το πηγούνι.
2. Πριν την εφαρμογή ή αφαίρεση της μάσκας πλένουμε τα χέρια με νερό και σαπούνι ή αλκοολούχο αντισηπτικό διάλυμα.
3. Αφαιρούμε τη μάσκα βγάζοντάς την από πίσω με προσοχή και ΔΕΝ αγγίζουμε το μπροστινό μέρος.
4. Μετά τη χρήση τοποθετούμε τη μάσκα σε κάδο απορριμμάτων.

Κατηγορίες πολιτών με παράγοντες κινδύνου για σοβαρή νόσηση από COVID-19

Οι πιο κάτω κατηγορίες έχουν επιλεγεί βάσει της υπάρχουσας διεθνούς βιβλιογραφίας και λαμβάνοντας υπόψιν και τα μέχρι τώρα επιδημιολογικά δεδομένα της επιδημίας της νόσου COVID-19 στον διεθνή χώρο και στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Α' Κατηγορία:

Οι ασθενείς στις πιο κάτω κατηγορίες μπορούν να εργαστούν με την προϋπόθεση ότι δεν βρίσκονται σε χώρους όπου συναλλάσσονται με κοινό και δεν υπάρχει αυξημένη διέλευση ατόμων.

1. Ηλικία άνω των 65 ετών.
2. Προϋπάρχουσα Χρόνια Αναπνευστική Νόσος (π.χ. χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια, βρογχικό άσθμα μέτριας βαρύτητας)
3. Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια (κάθαρση κρεατινίνης 15-30 ml/min).

4. Σακχαρώδης Διαβήτης τύπου 1 ή/και με βλάβες οργάνων-στόχων (χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, καρδιαγγειακή νόσος, αμφιβληστροειδοπάθεια, χρόνια περιφερική νευροπάθεια – εκτός αν εμπίπτει στην κατηγορία Β).
5. Νοσογόνος παχυσαρκία BMI > 40.
6. Αιμοσφαιρινοπαθείς (ομόζυγοι θαλασσαιμίας, Δρεπανοκυτταρική Αναιμία).
7. Χρόνια ηπατική ανεπάρκεια σταδίου Child-Pugh C.
8. Σοβαρές γενετικές διαταραχές πήξης.
9. Νευρομυοπάθειες.
10. Έγκυες γυναίκες ανεξαρτήτως ηλικίας κύησης, λεχαιίδες και θηλάζουσες.

B Κατηγορία:

Οι ασθενείς στις πιο κάτω κατηγορίες θεωρούνται πολύ υψηλού κινδύνου και συνιστάται να εργάζονται από το σπίτι.

1. Προϋπάρχουσα Χρόνια Αναπνευστική Νόσος (π.χ. βρογχικό άσθμα σοβαρής βαρύτητας, ασθενής σε χρόνια οξυγονοθεραπεία ή σε μη-επεμβατικό αερισμό [CPAP ή BiPaP] κατ' οίκον, σοβαρή πνευμονική υπέρταση (NYHA III και IV), σοβαρή πνευμονική ίνωση, πνευμονεκτομή/λοβεκτομή).
2. Σοβαρή Χρόνια Νεφρική Ανεπάρκεια (κάθαρση κρεατινίνης < 15 ml/min και αιμοκαθαρώμενοι).
3. Καρδιακή αρρυθμία με μόνιμο απινιδιστή ή καρδιοπάθεια με μόνιμο απινιδιστή και αμφικολιακό βηματοδότη.
4. Καρδιακή Ανεπάρκεια οποιασδήποτε αιτιολογίας (Ισχαιμικής ή μη αιτιολογίας) σταδίου κατά NYHA III ή IV.
5. Καρδιαγγειακή νόσος:
 - i. Πρόσφατο οξύ στεφανιαίο σύνδρομο ή επέμβαση επαναγγείωσης: αγγειοπλαστική ή εμφύτευση stent τους τελευταίους 12 μήνες,
 - ii. Αορτο-στεφανιαία παράκαμψη (CABG (bypass)) τους τελευταίους 12 μήνες,
 - iii. Πρόσφατο ΑΕΕ τους τελευταίους 12 μήνες ή με εγκατεστημένη νευρολογική σημειολογία.
6. Μυοκαρδιοπάθειες (Ιστορικό τεκμηριωμένης μυοκαρδίτιδος, υπερτροφική, διατακτική, διηθητική (αμυλοείδωση)).
7. Συγγενείς καρδιοπάθειες μετά από χειρουργική διόρθωση με σημαντική υπολειπόμενη βλάβη ή μη-διορθωμένες συγγενείς καρδιοπάθειες με σημαντική υπολειπόμενη βλάβη.
8. Ενεργός χρήση βιολογικών παραγόντων (π.χ. TNF αναστολείς, αναστολείς ιντερλευκίνης) ή άλλων ανοσοκατασταλτικών φαρμάκων.
9. Ενεργός χρόνια λήψη κορτικοειδών ($\geq 20\text{mg}$ πρενιζόνης ή ισοδύναμο της για ≥ 1 μήνες).
10. Ασθενείς με ιστορικό μεταμόσχευσης συμπαγών οργάνων ή αρχέγονων αιμοποιητικών κυττάρων.
11. Ασθενείς με κακοήθεια συμπαγούς οργάνου ή αιματολογική, που λαμβάνουν χημειοθεραπεία ή ακτινοβολία ή ανοσοθεραπεία.
12. Ασθενείς με HIV ή ασθενείς με αριθμό CD4 λεμφοκυττάρων < 200/mm³.
13. Κληρονομικές ή επίκτητες ανοσοανεπάρκειες.

Χρίστος Βασιλείου
Διευθύνων Σύμβουλος
E: cvasiliou@kpmg.com

Αναστάσης Γιασεμίδης
Διοικητικός Σύμβουλος
E: ayiasemides@kpmg.com

Παναγιώτης Γρηγοριάδης
Senior Manager
E: pgregoriades@kpmg.com